

dent, kan forplante sig selv derved, at der falder Frø eller Kærner i Jorden af Blomster eller Træer, thi da vokser der lignende Blomster og Træer op ved Siden af dem. Eller Frø og Kærner kan nedlægges i Jorden af Mennesker. Naar saaledes Gartneren ønsker en bestemt Blomst formeret, saa tager han Frø af den og saar det i Jorden, og da vokser der lignende Blomster op. Vil Bonden have en Ager med Rug eller Hvede, som vi faar Brød af, saa lægger han Sæden, Kærnerne deraf, i Jorden, og der kommer en Masse Rug og Hvede op deraf, saa at hele Ageren bliver fuld.

Ogsaa Menneskene har Gud givet Midler til at kunne forplante sig selv og frembringe smaa Børn, som vokser og bliver store ligesom Forældrene; men der skal altid være to Mennesker om at frembringe et lille Barn. To Mænd eller to Kvinder kan ikke forplante sig; men naar en Mand og en Kvinde — som nu Fader og Moder — holder saameget af hinanden, at de vil danne et Hjem sammen og altid dele Livet med hinanden, og de da ønsker sig et lille Barn, saa lægger Faderen Sæd af sig selv ind i Moderens Skød. Der blandes den med Moderens Sæd og indeholder da Betingelser for at der kan udvikles et lille Barn, som Moderen nærer med sit Blod, og som bliver i hende, indtil det er vokset saa stort, at det kan komme ud i den dejlige Verden, som voksne Mennesker og Børn færdes i.

Naar saaledes det lille Barn er saa vidt, at det kan die — eller suge Mælk af Moderens Bryst, ligesom du kan se paa Marken, at det lille Lamm dier sin Moder, da føder hun det til Verden. Dette er forbunden med megen Smerte, men det glemmes snart, fordi Forældrene nu har et lille Barn, som de er fælles om at have frembragt, og som er baade Faders og Moders store Glæde.

Men det er ikke tilladt alle Mænd og Kvinder at bruge disse Midler til at forskafe sig smaa Børn. Det er kun dem, der er gifte og har dannet et Hjem, hvori de kan opdrage Børnene, de har frembragt. Dersom Mænd og Kvinder, som ikke er gifte, benytter disse Midler, da overtræder de Guds og Menneskers Love, — saaledes det sjette Bud, som staar i din Katekismus. Overtræder de dette Bud, da skader de ikke alene sig selv men ogsaa de smaa Børn, som de sætter i Verden, uden at have et Hjem til dem; — ja, hele Samfundet skader de ved deres Selvrædighed.

Nu ved du hele Sandheden.

Men dersom andre Mennesker og Børn vil fortælle dig det paa en anden Maade, som ikke stemmer overens med, hvad dine Forældre har fortalt dig, saa skal du svare, at de tager vist Fejl, thi dine Forældre har fortalt dig det anderledes — og dem tror du.

Ofte dersom nogen bruger spøgfuld Tale derom eller gør det til Genstand for Latter, saa skal du sige, at det passer sig ikke at le eller spøge med noget, der er saa stort, skønt og alvorlig, som at være Fader og Moder og bringe smaa Børn til Verden.

Fru P. Aggersborg.

Svar paa Tiltale.

Lystspil i en Akt.

Andr. Fred. Høst & Søn.

Det er en ikke uvittig Ide, der bærer det lille Stykke. En ung Forfatter, der navnlig har taget Bifald paa at karrikere Adel og Gejstlighed og spotte dens Verdslighed og Vellevnet, lader sig melde paa en Herregaard, hvor netop en Præst er til Stede. Man beslutter at have ham lidt til bedste, modtager ham som Alvorsmand, Moralist, stiller sig an, som havde man gaaet i Skole hos ham og var blevet overbevist af ham, trakterer ham med Sodavand og Saft i Stedet for Champagne og stiller ham en vegetariansk Middag i Udsigt. Han lader sig — kun altfor let — forbløffe. Alt hans Vid og Ondskab er med et borte; Sagen er, han bliver

forelsket i Præstens Datter, der ogsaa er særdeles nydelig skildret, paa en Gang kvik og naiv. Ordskiftet i Stykket falder let, paa sine Steder endog vittigt, saa man læser Stykket med virkelig Fornøjelse. Der skiltes lidt vel meget med Herregaardsfolkenes Godgørenhed, der synes en Smule blødsøden og ikke overvælder Læseren saa stærkt som den unge Satiriker. Men det er usægtelig en fin, næsten for fin Maade at polemisere paa. Det ses ogsaa, at den har vundet Bifald: Bogen er allerede kommen i 2 Oplag; man ønsker den gerne det 3dje. Den bærer intet Forfattermærke, men man kan vist slutte, at det er et Medlem af „det svage Køn“, der her giver „Svar paa Tiltale“.

En interessant Dom.

Ved

Svend Høgsbro.

Københavns Kriminal- og Politiret afsagde den 17de November d. A. en Dom, som har Interesse for alle Kvinder, navnlig de gifte, og det i mere end en Retning. Sammenhængen er denne:

En Kvinde her i Byen, Datter af en Pantelaaner, fik efter sine Forældres Død, da hun var fuldmyndig (25 Aar), Bevilling til at fortsætte Forretningen. Senere hen giftede hun sig, og da man saa nægtede hende Ret til vedblivende at drive Forretning i eget Navn, søgte og fik hendes Mand Bevilling paa sit Navn. Nogle Aar efter gik Manden fallit og kunde saa efter Loven ikke drive Forretning, medens hans Bo var under Skiftebehandling. Hustruen, der jo dengang stadig var umyndig, stod nu saavel som Manden uden Erhverv, men saa fandt man paa en Udvej. En frasepareret Hustru ansaas jo som fuldmyndig (lige med Enker og fraskilte Hustruer). Altsaa søgte og fik Ægtefællerne Bevilling til Separation i Henseende til Bord og Seng og derefter søgte og fik Hustruen en ny Pantelaanerbevilling i eget Navn. Saa kom Loven af 7de April 1899, der gjorde gift Kvinde fuldmyndig, og saa fik Hustruen, der ønskede at forny Samlivet med sin Mand — som hun jo kun af næringsretlig Grund var blevet skilt fra — Lyst til at prøve, om det nu ikke kunde lade sig gøre. Dog maatte hun selvfølgelig være sikker paa, at hun ikke igen mistede sin Bevilling derved, thi Manden, hvis Bo endnu ikke var sluttet, kunde jo ikke genoptage sin gamle Bevilling, og selv om han kunde det, vilde hans Kreditorer snart kunne gøre en Ende derpaa igen.

Hun henvendte sig da til Københavns Magistrat, men den svarede hende i en Skrivelse af 4de November 1899 saaledes:

„Magistraten maa holde for, at Reglen i Næringsloven af 29. Decbr. 1857 § 7, hvorefter Hustruer ikkun naar de ere forladte, fraskilte eller separerede kunne erholde Næringsadkomst, ikke er forandret ved Loven af 7de April 1899, og at som Følge heraf den — Hustruen som frasepareret — meddelte Bevilling til at drive Pantelaanernærning heri Staden træder ud af Kraft, naar Separationen ophæves“.

Hermed vilde dog Hustruen ikke lade sig nøje; hun vidste, at det var ikke Magistraten, men Politiet, som skulde anlægge Sagen mod hende, og Domstolene, som derefter skulde afgøre Spørgsmaalet. — Hun oprettede saa først en Ægtepagt med Manden, gaaende ud paa, at der — naar de fornyede deres Samliv — ikke skulde være noget Formuefællesskab imellem dem og at navnlig alt Forretningen vedrørende skulde være Manden ganske uvedkommende. Her opstod straks et Spørgsmaal, som jeg i Forbigaaende skal berøre, nemlig om den Ægtepagt behøvede kongelig Stadfæstelse. Ifølge den ældre Lovgivning gjorde den det, thi da skulde alle Ægtepagter stadfæstes, men i Følge Loven af 7de April 1899 § 3 er det kun Ægtepagter, der „oprettes under Ægteskabet“, som behøve Stadfæstelse, grundet paa den Mistillid som

man har til Hustruens Selvstændighed og Uafhængighed over for Manden „under Ægteskabet“. Men passede det her, hvor de vare separerede? For Sikkerheds Skyld forelagdes Spørgsmaalet for Justitsministeriet, der svarede, at Stadfæstelse var nødvendig. Denne blev derefter meddelt, det hele thinglæst og saa flyttede Ægteparret sammen igen.

Aldrig saasnart kom dette til Politiets Kundskab, før dette beordrede Sagsanlæg imod Hustruen for uberegtiget Næringsbrug. Der blev optaget Rapport baade over hende og Manden, hvorefter Sagen henvistes til Behandling og Paadømmelse ved Kriminal og Politiretten. Dennes Dom faldt som sagt den 17de November og gik ud paa, at da der ikke i Lovgivningen indeholdes nogen Forskrift om, at en Kvinde ved at indgaa Ægteskab eller ved at forny et tidligere bestaaende Ægteskab ubetinget fortaber sin Ret til at drive en Forretning, hun forud har erhvervet Bevilling til, da der heller ikke i Lovgivningen findes Hjemmel til at antage, at „Tiltalte“ alene ved at forny Samlivet med sin fraseparerede Mand skulde have mistet de retslige Betingelser for at kunne drive selvstændigt Erhverv for egen Regning og da „Tiltalte“ endvidere ved Ægtepagt havde sikret sig den fulde Raadighed over sin Forretning, saa maatte hun frifindes for det Offentliges Tiltale.

Moralen heraf er altsaa, at den *ugifte Kvinde*, der har Pantelaanerbevilling eller andet borgerligt Næringsbevis, uden Fare kan gifte sig, naar hun blot sørger for i Forvejen at faa en Ægtepagt, der udelukker Formuefællesskab mellem hende og Manden, i alt Fald for saa vidt angaar hendes Forretning. Men tilbage staar den Kvinde, der allerede er gift. Ønsker hun at drive borgerlig Nærning — f. Eks. fordi Manden saaledes som her bliver ude af Stand der til — saa er det fremdeles muligt, at hun bliver nødt til at gaa denne Omvej at lade sig separere (hvis Manden vil) og det turde dog være en mærkelig Leg at drive med Ægteskabets Hellighed, med Ægtefællernes og Børnenes Følelser. Underligt nok, at Øvrighed og Lovgivning ikke har mere Sans for det uværdige heri.

Muligt er det endnu, at Domstolene ogsaa her vil slaa igennem al den gamle Fordom, som Kvinderne i saa mange Aar, for ikke at sige Aarhundreder, har lidt under, saa at vi kan begynde det nye Aarhundrede i lidt friskere Luft, men det er i alt Fald et Spørgsmaal, som endnu venter paa sin Løsning.

Aftenskoleundervisning i Madlavning.

Dansk Kvindesamfund (Sorø Kreds) har paa Initiativ af Frøken Magdalene Lauridsen, Bestyrerinde paa Sorø Husholdningsskole, paabegyndt en Aftenundervisning i Madlavning i Døjringe Skole, Fjenneslev Skole og Sorø Husholdningsskole, der fortsættes en Gang ugentlig til første April.

Alle tre Steder har Undervisningen, der bestaar af praktisk Forevisning i Madlavning med Forklaringer over Retternes Værdi m. m., vundet stor Tilslutning af Kvinder i forskellig Livsstilling og Alder. Undervisningen ledes af Frøken Magdalene Lauridsen og Lærerinde, Frk. la Cour, Sorø Husholdningsskole.

Sagen har imidlertid allerede vakt stor Interesse viden om; og da der flere Steder fra er udtalt Ønske om at faa den nævnte Undervisning indført, uddannes der for Tiden Lærere til Gerningen paa Sorø Husholdningsskole.

J. Madsen,
Redaktionssekretær,
Sorø.

Der er endvidere kommet Efterretning om, at Sogneraadet i Munkebjergby Bromme, i hvilken Kommune Døjringe Skole ligger, har bevilget 80 Kroner til Aftenkursus i Madlavning.

Abonnenter, som have bestilt Bladet hos Postvæsenet, anmodes indtrængende om at forny deres Abonnement inden den 27de December.

Sundhedsforeningens Huseseddel for December.

December er den mørkeste Maa-
ned i hele Aaret.

Husk derfor hver Morgen at trække Gardinerne til Side, at saa meget Lys som muligt kan komme ind i Værelserne, thi alle Bakterier og Sygdoms-
spirer trives bedst i Mørket, medens Sundheden blomstrer i Lys og frisk Luft.

Folk er i den mørke Vintertid tilbøjelige til at mure sig inde i den trænge Stue, hvor Luften sjelden skiftes mere end om Morgenen. Dette er en stor Fejl. Luften i Dagligstuen maa skiftes ved Oplukning flere Gange daglig, thi stillestaaende uren Luft indeholder Stoffer, der virker skadeligt paa Livets Vedligeholdelse.

I Slutningen af December har vi Julen. Denne Fest fejres almindelig med overdreven Nydelse af Mad og Drikke. Det er en Tradition, at det skal saa være. Derfor har vi paa den Tid saa mange Sygdomme i For-døjelsesorganerne, som sikkert tit vilde være undgaaede, om der var blandet færre uensartede Dele sammen i Ma-
ven.

Tænker man paa det i Tide, kan man godt holde fornøjelige Fester uden disse skadelige Sammenblandinger af al for megen Mad.

Pensel-Tegning

af Henriette Søkjær. (Lehmann & Stage.)

Det lille Hefte, der lige er kommet i Handelen, vil være en udmærket Julegave til Børn i 9—10 Aars Alderen, det vil forhaabentlig faa sin største Betydning i Skolen, men Børnene kan ogsaa benytte det paa egen Haand. Det koster 50 Øre og vil sikkert volde Barnet mere Glæde end mangan en kostbar Gave.

K. F.

Dansk Kvindesamfunds Klubattener.

Man bedes bemærke, at det er den første og tredje Mandagften i hver Maaned, at der i vore Lokaler paa Nørregade 33, Stuen, holdes Klub-
aften og hvor Medlemmerne have Lov til at medtage Gæster.

Den 7de Januar vil cand. mag. Fru Kirstine Meyer, f. Bjerrum, tale om:

Atmosfæren, dens Tryk og Strømninger; Vejrspaadomme.

Brevkort fra Holland.

Fru Redaktør.

I de sidste Numre af „Kvinden og Samfundet“ ser jeg, at De har optaget Spørgsmaalet „hvor Ting ved sit rette Navn“. Virkelig! La vérité est en marche! Sandheden gaar sin Vej uforstyrret frem og tænder hist og her et Lys.

Ogsaa for os er denne Sandhed gaaet op, og selv om den ikke er trængt igennem overalt, er den dog naaet vidt omkring. Fru Nellie v. Kol har hos os Æren af at have været Banebryder paa dette Omraade, og hendes Bog „Moder og Barn“ (hvor-
dan man kan behandle et vanskeligt Emne) er endnu altid, ogsaa efter at der er kommet flere Værker om samme Sag, det bedste Indlæg i Sagen.

B. N.